

Обґрунтування
до питання про прийняття
постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Методики визначення та
розрахунку тарифів на послуги транспортування природного газу для точок
входу і точок виходу на основі багаторічного стимулюючого регулювання»
(щодо вдосконалення механізму формування тарифів на послуги
транспортування природного газу для точок входу та виходу в/з
газотранспортну(ої) систему(и))

Відповідно до положень статті 4 Закону України «Про ринок природного газу» (далі – Закон України) до компетенції Регулятора на ринку природного газу належать, зокрема, затвердження методології визначення тарифів на послуги транспортування природного газу для точок входу і точок виходу.

Так, Постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2517 була затверджена Методика визначення та розрахунку тарифів на послуги транспортування природного газу для точок входу і точок виходу на основі багаторічного стимулюючого регулювання (далі – Методика).

Разом з цим, Регулятором на постійній основі проводиться аналіз пропозицій, які надходять від суб'єктів ринку природного газу та здійснюються заходи спрямовані на вирішення актуальних питань.

В свою чергу, до НКРЕКП звернувся ТОВ «Оператор ГТС України» з пропозиціями, щодо внесення змін до Методики, зокрема щодо вдосконалення механізму формування тарифів на послуги транспортування природного газу для точок входу та виходу в/з газотранспортну(ої) систему(и).

За результатами аналізу практичного застосування положень Методики, з урахуванням пропозицій ТОВ «Оператор ГТС України», Департаментом із регулювання відносин у нафтогазовій сфері, з метою удосконалення підходу до визначення та розрахунку тарифів на послуги транспортування природного газу для точок входу і точок виходу на основі багаторічного стимулюючого регулювання, було розроблено проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Методики визначення та розрахунку тарифів на послуги транспортування природного газу для точок входу і точок виходу на основі багаторічного стимулюючого регулювання» (далі – Проєкт постанови), яким передбачається:

удосконалення принципів уточнення прогнозованого необхідного доходу, зокрема показників, що можуть бути враховані з метою актуалізації прогнозу;

удосконалення підходу до розрахунку витрат на оплату праці, у тому числі щодо застосування показника ефективності;

обмеження розміру компенсацій недоотриманого доходу за попередні роки;

удосконалення механізму застосування коригування необхідного доходу від здійснення діяльності з транспортування природного газу на основі плати за потужність;

забезпечення сталої вартості для потужності з обмеженнями до кінця газового року зберігання.

UB
НКРЕКП
№1965-16.1.1/24 від 18.09.2024
КЕП: Косячук О. В. 18.09.2024 14:49
3FAA9288358EC00304000007EC51F0055A7B500
Сертифікат дійсний з 29.03.2023 до 29.03.2025 13:14

Згідно з вимогами чинного законодавства 03.09.2024 на відкритому засіданні НКРЕКП було схвалено Проект постанови.

Зазначений Проект постанови НКРЕКП має ознаки регуляторного акта, у зв'язку з чим, відповідно до статті 15 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», 04.09.2024 був оприлюднений на офіційному вебсайті НКРЕКП з метою одержання у період з 04.09.2024 по 13.09.2024 включно зауважень та пропозицій згідно з Порядком проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженим постановою НКРЕКП від 30.06.2017 № 866. Протягом визначеного періоду зауваження та пропозиції від органів державної влади, фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань та інших заінтересованих осіб до Проекту постанови не надходили.

Враховуючи зазначене, Департамент із регулювання відносин у нафтогазовій сфері пропонує прийняти постанову НКРЕКП «Про затвердження Змін до Методики визначення та розрахунку тарифів на послуги транспортування природного газу для точок входу і точок виходу на основі багаторічного стимулюючого регулювання».

**Директор Департаменту
із регулювання відносин
у нафтогазовій сфері**

Олександр КОСЯНЧУК

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ ТА
КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про затвердження Змін до Методики визначення та розрахунку тарифів на послуги транспортування природного газу для точок входу і точок виходу на основі багаторічного стимулюючого регулювання

Відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та «Про ринок природного газу» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до Методики визначення та розрахунку тарифів на послуги транспортування природного газу для точок входу і точок виходу на основі багаторічного стимулюючого регулювання, затвердженої постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 30 вересня 2015 року № 2517, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 06 листопада 2015 року за № 1388/27833, що додаються.

2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Голова НКРЕКП

Юрій ВЛАСЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Національної
комісії, що здійснює державне
регулювання у сферах
енергетики та комунальних
послуг

№ _____

Зміни
до Методики визначення та розрахунку тарифів на послуги
транспортування природного газу для точок входу і точок виходу на основі
багаторічного стимулюючого регулювання

1. У розділі I:

1) у пункті 4:

в абзаці чотирнадцятому слова, знаки та символ «на міждержавних з'єднаннях; віртуальні та/або фізичні точки виходу на міждержавних з'єднаннях;» замінити знаками, словами та символом «; точки входу на міждержавних з'єднаннях; віртуальні та/або фізичні точки виходу; точки виходу на міждержавних з'єднаннях;»;

в абзаці двадцять п'ятому слова та знак «прогнозованих обсягів потужності, інвестиційної програми на цей рік тощо» замінити словами та знаками «прогнозованої ціни закупівлі природного газу, прогнозованих обсягів потужності, прогнозованих джерел фінансування інвестиційної програми»;

2) пункт 6 після підпункту 2 доповнити новим підпунктом 3 такого змісту:
«3) прогнозованої ціни закупівлі природного газу;».

У зв'язку з цим підпункт 3 вважати підпунктом 4;

3) доповнити новим пунктом такого змісту:

«8. За умов зміни прогнозованих значень параметрів розрахунку необхідного доходу може бути проведено уточнення необхідного доходу, яке враховує зміну:

прогнозу соціально-економічного розвитку України, основних макропоказників економічного і соціального розвитку України та основних напрямів бюджетної політики щодо прогнозованого індексу споживчих цін, прогнозованого індексу цін виробників промислової продукції, прогнозованого індексу зростання номінальної середньомісячної заробітної плати;

прогнозованої ціни закупівлі природного газу;

прогнозованих обсягів потужності;

прогнозованих джерел фінансування інвестиційної програми.».

2. У розділі II:

1) у пункті 2:

абзац другий викласти в такій редакції:

$$\text{«ОКВ}_t^n = ((\text{ОКВ}_{t-1}^n - \text{ВОП}_{t-1}^n) \times \frac{\text{ШВ}_t^n}{100}) \times (1 - \frac{\text{ПЕ}_3}{100}) + \text{ВОП}_t^n \text{ (тис. грн), (2)»};$$

доповнити новими абзацами такого змісту:

«У разі очікування суттєвих відмінностей у технологічних режимах роботи газотранспортної системи в наступному регуляторному періоді, пов'язаних, зокрема, зі значним відхиленням прогнозованих обсягів потужності від обсягів, урахуваних при формуванні тарифів на послуги транспортування природного газу на попередній регуляторний період, прогнозовані операційні контрольовані витрати у році t визначаються на рівні, необхідному для забезпечення безаварійної та безперебійної роботи газотранспортної системи.

Такі прогнозовані операційні контрольовані витрати приймаються за базові рівні контрольованих операційних витрат на другий та наступні роки планованого регуляторного періоду.»;

2) у пункті 3:

абзац другий викласти в такій редакції:

$$\text{«ВОП}_t^n = \text{ВОП}_{t-1}^n \times \text{ІЗП}_t^n \times (1 - \frac{\text{ПЕ}_3}{100}) \text{ (тис. грн), (5)»};$$

абзац п'ятий замінити чотирма новими абзацами такого змісту:

«ІЗП $_t^n$ – прогнозований індекс зростання номінальної середньомісячної заробітної плати в Україні для року t , визначається за формулою

$$\text{ІЗП}_t^n = \frac{\text{ІСЦ}_t^n}{100} \times \frac{\text{ІРЗП}_t^n}{100} \text{ (умовні одиниці), (6)}$$

де ІСЦ $_t^n$ – прогнозований індекс споживчих цін у середньому до попереднього року для року t , %;

ІРЗП $_t^n$ – прогнозований індекс зростання номінальної середньомісячної заробітної плати працівників, скоригований на індекс споживчих цін (індекс зростання реальної середньомісячної заробітної плати) для року t , %.».

У зв'язку з цим формули 6 – 48 вважати відповідно формулами 7 – 49.

3. У розділі III:

1) назву розділу після слова «Коригування» доповнити словами «та уточнення»;

2) у пункті 3:

у підпункті 1 слова «прогнозованими та уточненими» замінити словами та символом «прогнозованими/уточненими та коригованими»;

після підпункту 1 доповнити новим підпунктом 2 такого змісту:

«2) різниця між прогнозованим податком на прибуток та сплаченим податком на прибуток у частині здійснення ліцензованої діяльності з транспортування природного газу;».

У зв'язку з цим підпункти 2 – 5 вважати відповідно підпунктами 3 – 6;

3) у пункті 4:

в абзаці першому слово «Уточнені» замінити словом «Кориговані»;

в абзаці другому аббревіатуру «ВТВ_q^y» замінити аббревіатурою «ВТВ_q^{кор}»;

доповнити новим абзацом такого змісту:

«Визначення різниці між прогнозованими/уточненими та коригованими витратами ліцензіата, пов'язаними із закупівлею природного газу, що використовується для забезпечення виробничо-технологічних витрат та нормованих витрат природного газу, здійснюється з урахуванням відшкодування оператору газотранспортної системи ринкової вартості природного газу, але не вище розміру фактичних витрат, понесених ліцензіатом.»;

4) пункт 5 викласти в такій редакції:

«5. Кориговані операційні контрольовані витрати з транспортування природного газу на рік q розраховуються за формулою

$$\text{ОКВ}_q^{\text{кор}} = ((\text{ОКВ}_{q-1}^{\text{кор}} - \text{ВОП}_{q-1}^{\text{кор}}) \times \frac{\text{ЦВ}_q^{\phi}}{100}) \times (1 - \frac{\text{ПЕ}_3}{100}) + \text{ВОП}_q^{\text{кор}} \text{ (тис. грн)}, \quad (17)$$

де $\text{ОКВ}_{q-1}^{\text{кор}}$ – прогнозовані операційні контрольовані витрати, кориговані для років другого та наступних регуляторних періодів з урахуванням базового рівня операційних контрольованих витрат (для першого періоду регулювання $\text{ОКВ}_{q-1}^{\text{кор}} = \text{ОКВ}_0$), що розраховуються за формулою 3 з уточненням економії $\text{ОКВ}^{\text{кор}}$ за формулою

$$\text{ЕОКВ}^{\text{кор}} = \frac{1}{k} \times \sum_{q=1}^k (\text{ОКВ}_q^n - \text{ОКВ}_q^{\phi}) \text{ (тис. грн)}, \quad (18)$$

де $\text{ВОП}_q^{\text{кор}}$ – кориговані витрати на оплату праці у році q , що визначаються за формулою

$$\text{ВОП}_q^{\text{кор}} = \text{ВОП}_{q-1}^{\text{кор}} \times \frac{\text{ІЗП}_q^{\phi}}{100} \times (1 - \frac{\text{ПЕ}_3}{100}) \text{ (тис. грн)}, \quad (19)$$

де ІЗП_q^{ϕ} – фактичний індекс зростання номінальної середньомісячної заробітної плати в Україні для року q , %;

$\text{ВОП}_{q-1}^{\text{кор}}$ – кориговані витрати на оплату праці у році $q-1$, що визначаються аналогічно до формули 19, тис. грн;

ЦВ_q^{ϕ} – фактичний індекс цін виробників промислової продукції року q , %.

Визначення різниці між прогнозованими/уточненими та коригованими операційними контрольованими витратами з транспортування природного газу здійснюється з урахуванням відшкодування оператору газотранспортної системи зміни у часі середньомісячної заробітної плати та цін на товари/послуги у сфері промислового виробництва внаслідок інфляційних процесів, але не вище розміру фактичних операційних контрольованих витрат, понесених ліцензіатом.»;

5) у пункті 6:

в абзаці першому слово «Уточнені» замінити словом «Кориговані»;
абзац другий викласти в такій редакції:

$$\langle \text{ОНВ}_q^{\text{кор}} = \text{ОНВ}_q^{\phi} - \text{ВОП}_q^{\phi} \times \text{Н}_q^{\text{ВОП}^{\phi}} + \text{ВОП}_q^{\text{кор}} \times \text{Н}_q^{\text{ВОП}^{\phi}} \text{ (тис. грн),} \quad (20)\rangle;$$

б) доповнити новим пунктом такого змісту:

«9. Уточнення прогнозованого необхідного доходу здійснюється відповідно до пунктів 1 – 5 розділу II цієї Методики, урахуваючи зміну: прогнозованого індексу споживчих цін для року t , % (ІСЦ_q^y);

прогнозованого індексу цін виробників промислової продукції для року t , % (ІЦВ_q^y);

прогнозованого індексу зростання номінальної середньомісячної заробітної плати в Україні для року t , % (ІЗП_q^y);

прогнозованої ціни закупівлі природного газу у році t , грн за 1000 м^3 ($\text{Ц}_{\text{газ}}^y$);

прогнозованих обсягів потужності ($N_{\text{ВХ}/\text{ВІХ}_g^y$);

прогнозованих джерел фінансування інвестиційної програми.».

4. У розділі VI:

1) у пункті 2:

абзаци десятий та одинадцятий замінити шістьма новими абзацами такого змісту:

«3 метою уникнення перехресного субсидіювання у випадку, визначеному абзацом п'ятим пункту 2 розділу III цієї Методики, тариф на послуги транспортування природного газу для g -тої точки або однорідної групи точок, або кластеру точок входу в газотранспортну систему розраховується за формулою

$$T_{\text{ВХ}}^g = \frac{R_{\text{ВХ}g}}{N_{\text{ВХ}g}} + \frac{R_{\text{ВХ}g}^{\text{кор}}}{N_{\text{ВХ}g}} \text{ (грн за } 1000 \text{ м}^3 \text{ на добу),} \quad (30)$$

де $R_{\text{ВХ}g}$ – частина необхідного доходу, що має бути отримана від надання послуг транспортування в g -тій точці або однорідній групі точок, або кластері точок входу в газотранспортну систему, визначається за формулою

$$R_{\text{ВХ}g} = \text{НД}_t^n \times 1000 \times W_{\text{ВХ}g} \times k_{\text{ОВ}} \text{ (тис. грн);} \quad (31)$$

$R_{\text{ВХ}g}^{\text{кор}}$ – частина коригування необхідного доходу, що має бути отримана від надання послуг транспортування в g -тій точці або однорідній групі точок, або кластері точок входу в газотранспортну систему, визначається за формулою

$$R_{\text{ВХ}g}^{\text{кор}} = \text{НД}_t^{\text{кор}} \times S_{\text{ВХ}g, \text{ср}_i} \times 1000 \text{ (тис. грн).} \quad (32)\rangle.$$

У зв'язку з цим абзаци дванадцятий – шістнадцятий вважати відповідно абзацами шістнадцятим – двадцятим, формули 31 – 49 вважати відповідно формулами 33 – 51;

2) у пункті 3:

абзаци сьомий та восьмий замінити шістьма новими абзацами такого змісту:

«З метою уникнення перехресного субсидіювання у випадку, визначеному абзацом п'ятим пункту 2 розділу III цієї Методики, тариф на послуги транспортування природного газу для g-тої точки або однорідної групи точок, або кластеру точок виходу з газотранспортної системи розраховується за формулою

$$T_{\text{вих}g}^g = \frac{R_{\text{вих}g}}{N_{\text{вих}g}} + \frac{R_{\text{вих}g}^{\text{кор}}}{N_{\text{вих}g}} \text{ (грн за } 1000 \text{ м}^3 \text{ на добу)}, \quad (36)$$

де $R_{\text{вих}g}$ – частина необхідного доходу, що має бути отримана від надання послуг транспортування в g-тій точці або однорідній групі точок, або кластері точок виходу з газотранспортної системи, визначається за формулою

$$R_{\text{вих}g} = \text{НД}_t^n \times 1000 \times W_{\text{вих}g} \times (1 - k_{\text{ОВ}}) \text{ (тис. грн);} \quad (37)$$

$R_{\text{вих}g}^{\text{кор}}$ – частина коригування необхідного доходу, що має бути отримана від надання послуг транспортування в g-тій точці або однорідній групі точок, або кластері точок виходу з газотранспортної системи, визначається за формулою

$$R_{\text{вих}g}^{\text{кор}} = \text{НД}_t^{\text{кор}} \times S_{\text{вих}g, \text{сп}i} \times 1000 \text{ (тис. грн).} \quad (38)$$

У зв'язку з цим абзаци дев'ятий – дванадцятий вважати відповідно абзацами тринадцятим – шістнадцятим, а формули 37 – 51 вважати відповідно формулами 39 – 53;

3) після пункту 7 доповнити новим пунктом 8 такого змісту:

«8. У випадку, визначеному абзацом п'ятим пункту 2 розділу III цієї Методики, для цілей розрахунку тарифів на послуги транспортування природного газу для визначення показників $W_{\text{вх}g}$ та $W_{\text{вих}g}$, що використовуються для визначення показників $S_{\text{вх}g, \text{сп}i}$ та $S_{\text{вих}g, \text{сп}i}$, значення $N_{\text{вх}g}$ та $N_{\text{вих}g}$ можуть бути прийняті на рівні фактичного обсягу транспортування природного газу за рік, що передує останньому року попереднього регуляторного періоду.

У такому випадку значення $N_{\text{вх}g}$ та $N_{\text{вих}g}$ застосовуються також як дільник до $R_{\text{вх}g}^{\text{кор}}$ та $R_{\text{вих}g}^{\text{кор}}$ для розрахунку тарифів на послуги транспортування природного газу для g-тої точки або однорідної групи точок, або кластеру точок входу та виходу в/з газотранспортну(ої) систему(и).».

У зв'язку з цим пункти 8 – 16 вважати відповідно пунктами 9 – 17.

5. Пункт 2 розділу VII доповнити новими абзацами такого змісту:

«При перегляді тарифів вартість транспортування природного газу між транскордонними точками входу та точками виходу, які можуть використовуватися для реалізації права користування потужністю з обмеженнями, у першому кварталі першого року наступного регуляторного

періоду, не повинна перевищувати вартість транспортування між такими точками в останньому році попереднього регуляторного періоду.

При уточненні/коригуванні тарифів у поточному регуляторному періоді вартість транспортування природного газу між транскордонними точками входу та точками виходу, які можуть використовуватися для реалізації права користування потужністю з обмеженнями, у першому кварталі року на який уточнюються/коригуються тарифи, не повинна перевищувати вартість транспортування між такими точками, що діяла в останньому кварталі попереднього року.».

Директор Департаменту із
регулювання відносин
у нафтогазовій сфері

Олександр КОСЯНЧУК